

Wie geeft u het vertrouwen?

Lees meer over het levenstestament, de volmacht en het testament en in welke situaties dit van belang is.

Je regelt het bij de notaris

KNB
Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie

Waarom dit boekje?

Wie behartigt uw belangen als u dat zelf niet meer kunt?

Stel u moet voor enige tijd naar het ziekenhuis en u weet niet hoe u er na de operatie aan toe bent. Of u verblijft voor langere tijd in het buitenland. Het kan ook zijn dat u een dagje ouder wordt. Dan neemt de kans toe dat u afhankelijk wordt van anderen voor huishoudelijk werk, verzorging of financiële zaken.

Het is op zo'n moment goed om erover na te denken wie uw financiële belangen gaat behartigen als u dit zelf niet kunt. Dit kan tijdelijk of permanent zijn. In wie hebt u het volste vertrouwen? Neem tijdig de regie in handen om alles volgens uw wensen en behoeften te laten vastleggen. Dat kan met een volmacht, een levenstestament of een testament. Uw keuze is afhankelijk van wat u wilt regelen. In deze brochure leest u hier meer over.

Meer informatie

Wilt u na het lezen van dit boekje nog meer informatie, kijk dan op **www.notaris.nl** of vraag een onafhankelijk advies bij een notaris bij u in de buurt. Hij kan u adviseren over de verschillende mogelijkheden afhankelijk van uw persoonlijke situatie.

Moeilijke begrippen

Omdat dit boekje over de wet gaat, leest u soms moeilijke woorden.
Een uitleg van deze begrippen vindt u in de begrippenlijst op de laatste pagina.

Wie geeft u het vertrouwen?

Het is zaak dat uw belangen worden behartigd door iemand in wie u het volste vertrouwen hebt. Wie u benoemt als vertrouwenspersoon is afhankelijk van uw persoonlijke situatie. Mensen die getrouwd zijn of samenwonen geven elkaar vaak een volmacht en/of aan een van hun kinderen. Maar dat hoeft niet. Het is ook mogelijk een volmacht te geven aan iemand anders, bijvoorbeeld een goede vriend.

Volmacht

In een volmacht bepaalt u wie er namens u beslissingen mag nemen als u daar zelf niet meer toe in staat bent. U geeft dan een volmacht aan iemand die u vertrouwt. Zo iemand noemen we een **gevolmachtigde**. U kunt kiezen of u alleen bepaalde taken aan een gevolmachtigde wilt overlaten of dat deze persoon alles voor u mag doen. Laat u alleen bepaalde, specifiek omschreven taken over aan iemand anders, dan noemen we dat een bijzondere volmacht. Laat u alles over aan iemand anders, dan noemen we dat een algemene volmacht. Welke keuze het handigst is, hangt af van de situatie waarvoor de volmacht bedoeld is.

Als de volmacht nodig is omdat u zelf niet meer in staat bent om uw belangen te behartigen en er ook geen vooruitzicht is dat het beter wordt, kunt u het beste een algemene volmacht geven.

Taken vertrouwenspersoon

Wat gaat een vertrouwenspersoon voor u doen? Bekende taken zijn:

- Het regelen van bankzaken;
- Het beleggen van vermogen;
- De aan- en verkoop van onroerend goed;
- Het aanvaarden of verwerpen van erfenissen;
- Het doen van schenkingen.

Bescherming tegen financieel misbruik

In een algemene volmacht worden meestal bepalingen opgenomen om te voorkomen dat misbruik wordt gemaakt van de volmacht. Zo kunt u een onafhankelijke persoon of instantie aanwijzen die **toezicht** gaat **houden** op de vertrouwenspersoon die u heeft aangewezen. Bijvoorbeeld voor het doen van uitgaven boven een bepaald bedrag. Ook kunt u bepalen dat de gevolmachtigde de uitgaven moet verantwoorden, bijvoorbeeld aan de notaris. Hoe ver het toezicht moet gaan, bepaalt u zelf. Vraag advies bij de notaris.

Tips

Leg de administratie op een plek die bij uw vertrouwenspersoon bekend is. Naast de volmacht kunt u ook heel praktisch te werk gaan. Neem bijvoorbeeld een aparte huishoudrekening naast uw eigen bankrekening. Naar deze huishoudrekening wordt maandelijks een bepaald bedrag overgemaakt dat bijvoorbeeld door de mantelzorger gebruikt kan worden voor de boodschappen.

Een hoger bedrag opnemen, is dan niet mogelijk. Zo houdt u zelf de regie in handen. Denk goed na voordat u een en/of-bankrekening opent met iemand anders dan uw partner. Die ander kan dan namelijk zonder uw toestemming of medeweten geld opnemen van zowel uw bankrekening als de bijhorende spaarrekening.

Levenstestament

In een levenstestament staan uw wensen voor de situatie waarin u door ziekte of ongeval niet meer in staat bent om zaken zelf te regelen. Het levenstestament gaat dus niet over wat er met uw bezittingen moet gebeuren na uw overlijden. Dat regelt u in een testament.

Verschil levenstestament - volmacht

In een levenstestament geeft u een volmacht aan iemand die u vertrouwt. Daarnaast kunt u ook persoonlijke wensen laten opnemen. U legt op deze manier alle zaken die u geregeld wilt hebben in één akte vast.

Situaties

Naast het vastleggen van de volmacht kunt u in het levenstestament ook bepalen wat er in bepaalde situaties moet gebeuren. Voorbeelden van wensen die u kunt vastleggen:

- Of u wel of niet wilt worden behandeld als u ziek bent;
- Wensen ten aanzien van uw levenseinde;
- Uw voorkeur wie u als bewindvoerder of mentor zou willen;
- Praktische zaken zoals de verzorging van uw huisdieren;
- Het laten verwijderen van profielen op sociale netwerken.

Wanneer maak ik een volmacht of levenstestament?

Als u zelf de regie wilt houden over uw leven, ook voor situaties waarin u niet meer in staat bent zelf te beslissen, biedt een volmacht of levenstestament uitkomst. Wat als u de ziekte van Alzheimer krijgt, een zwaar ongeluk meemaakt of om een andere reden niet meer in staat bent beslissingen te nemen?
Het is verstandig om hierover na te denken voordat dit moment aanbreekt, want dan bent u nog **wilsbekwaam** en kunt u zulke beslissingen nog nemen.

Hoe maak ik een volmacht of levenstestament en wie kan die inzien?

Voor vragen en advies over het opstellen van een volmacht of levenstestament kunt u het beste naar de notaris gaan. U komt dan meer te weten over de mogelijkheden. De notaris legt uw wensen vast in een notariële akte. U kunt ook zelf een document opstellen (onderhandse akte). Houdt u er rekening mee dat dan niet alles is te regelen en dat er twijfel over de geldigheid kan ontstaan. Daarom is het aan te raden de akte te laten opstellen door een notaris.
Het is een juridisch document, waarvoor speciale kennis nodig is. De notaris controleert uw identiteit en of u wilsbekwaam bent. Zo staat achteraf vast dat u geestelijk in staat was te bepalen zoals u heeft gedaan. Bij twijfel over uw wilsbekwaamheid vraagt de notaris advies bij een onafhankelijk arts.

De notaris bewaart de notariële akte in de kluis. U ontvangt een afschrift en bepaalt wie er verder een afschrift mogen ontvangen. Op die manier weten ook anderen van uw wensen af. Via de notaris kunt u op ieder moment de volmacht of het levenstestament laten aanpassen.

U wordt wilsonbekwaam en hebt geen volmacht of levenstestament

Hebt u geen volmacht afgegeven en bent u daar ook niet meer toe in staat, dan zal de kantonrechter een **mentor**, **bewindvoerder** of **curator** aanstellen die uw zaken gaat behartigen. U hebt op deze benoeming geen invloed meer. Hebt u een partner, dan is het ook niet altijd zo dat de kantonrechter uw partner benoemt.

Testament

Iedereen heeft een nalatenschap. Dat zijn alle bezittingen en schulden die u achterlaat wanneer u overlijdt. In een testament kunt u regelen wat er met die nalatenschap gebeurt. Een testament werkt pas na uw overlijden.

Wat zet ik in een testament?

In uw testament legt u vast wie uw erfgenamen zijn en welk bedrag of spullen bepaalde mensen of instellingen krijgen. U mag iedereen aanwijzen, dus ook een goede vriend, een vereniging of een goed doel. Voorbeelden van zaken die u kunt vastleggen:

- U wilt dat uw erfenis alleen voor uw eigen kinderen bestemd is. Dan kunt u een uitsluitingsclausule laten opnemen waarin staat dat uw erfgenamen hun erfenis niet hoeven te delen met hun (ex-)partners.
- U kunt bewind opnemen voor erfgenamen die te jong zijn of niet in staat zijn om zelf de verantwoordelijkheid voor hun financiën te dragen. Bijvoorbeeld door ziekte, verminderd geestelijk vermogen of verslaving.
- In uw testament kunt u belastingbesparende regelingen opnemen zodat de te betalen erf- en inkomstenbelasting voor uw erfgenamen zo gunstig mogelijk uitpakt. Vraag advies bij de notaris voor uw specifieke situatie.
- Het is mogelijk iemand aan te wijzen (**executeur**) die de regelingen in het testament gaat uitvoeren. U bepaalt welke verantwoordelijkheden die executeur heeft.

Naar de notaris

De notaris kan u adviseren over de mogelijkheden en legt uw wensen vast in een notariële akte. Hij meldt uw testament aan bij het Centraal Testamentenregister. Hebt u eenmaal een testament laten maken, dan blijft dat altijd geldig. U kunt op ieder moment uw testament laten aanpassen bij de notaris. Het is verstandig om dit te doen als uw situatie wijzigt.

Begrippenlijst

bewindvoerder	De persoon die door de rechter is benoemd om voor uw financiële zaken te zorgen als u dat niet meer zelf kunt.
curator	De persoon die door de rechter is benoemd om financiële en medisch-persoonlijke beslissingen voor u te nemen.
executeur	De persoon die u in uw testament benoemt om uw nalatenschap af te handelen.
gevolmachtigde	De persoon die bevoegd is namens u te handelen tijdens uw leven.
mentor	De persoon die door de rechter is benoemd om voor uw medische en persoonlijke zaken te zorgen.
toezichthouder	De persoon aan wie de gevolmachtigde rekening en verantwoording aflegt.
wilsbekwaam	Iemand die zelfstandig zijn beslissingen kan nemen.

Meer weten?

Op onze website, www.notaris.nl, vindt u meer over het (levens)testament, de volmacht en over de notaris. Ook over andere onderwerpen, zoals over het afwikkelen van een erfenis, schenken en het kopen of verkopen van een woning vindt u informatie.
Hebt u na het lezen van dit boekje nog vragen? Ga dan naar een notaris bij u in de buurt. U kunt ook bellen naar de Notaristelefoon iedere werkdag tussen 9.00 en 14.00 uur. Telefoon (0900) 346 93 93 (€ 0,80 per minuut).

Uitgave: april 2015

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

Postbus 16020
2500 BA Den Haag

Je regelt het bij de notaris

KNB
Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie